

Použitie psa v operatívno-pátracej činnosti

I. klasická kynológia

✓ **klasická kynológia**

- *metóda použitia psa na mieste činu*
- *metóda detekcie mŕtvol*
- *metóda pachových konzerv*
- *metóda detekcie osôb pri záchranskej činnosti*

✓ **špeciálna kynológia**

- *metóda detekcie drog*
- *metóda detekcie výbušnín*
- *metóda detekcie strelných zbraní a munície*
- *metóda detekcie akceleratorov horenia*
- *metóda detekcie tabakových výrobkov*
- *metóda detekcie bankoviek*

1. Použitie služobného psa na mieste činu

Miesto činu

- priestor kde sa odohral kriminálny čin
- zdroj špecifických kriminalistických stôp
 - obhliadka miesta činu
 - zaistenie stôp

Stopy na mieste činu

- ✓ všeobecné
- ✓ špecifické – **pachové stopy**
 - ODOROLÓGIA – metóda kriminalist. objasňovania
 - PACHOVÁ STOPA – kriminalistická stopa

Úkony na mieste činu

- neodkladné opatrenia
- ✓ prekazenie trestného činu (TČ) – zaistenie a zdržanie páchatel'a
- ✓ poskytnutie 1. pomoci a zdravotného ošetroví
- ✓ bezprostredné prenasledovanie resp. zaistenie páchatel'a
- ✓ vykonanie ďalších opatrení na zabránenie negatívnych dôsledkov TČ
- ✓ zaistenie poškodených a svedkov TČ
- ✓ predbežné zaistenie miesta činu (veci, stopy), uzavretie MČ pred vstupom ďalších osôb kt. by znehodnotili miesto činu
- ✓ pátranie po čerstvej stope

Obhliadka miesta činu

Použitie služobného psa

- prvotné úkony – zaistenie stôp, kt. by pes mohol znehodnotiť
- použitie psa (všestranný pes)
- ✓ zhodnotenie možností psa – rozhoduje psovod
- ✓ navedenie na pachovú stopu (veci z miesta činu)

1. Informovať sa o prípade
2. Orientačná obhliadka
3. Zaistenie predmetov a stôp
4. Doprovodná hliadka
5. Uvedenie psa na pachovú stopu
6. Výsledok práce
7. Zápisnica

Pozitívny výsledok použitia služobného psa

- ✓ *ak pes sledoval pachovú stopu (PS) z miesta činu až k páchatel'ovi*
- ✓ *ak pes sledoval PS páchatel'a k miestu úkrytu*
- ✓ *našiel na PS predmety, al. veci, ktoré majú vzťah k páchatel'ovi al. TČ*
- ✓ *naznačil únikovú cestu páchatel'a*
- ✓ *vyhľadal, označil alebo zadržal páchatel'a*
- ✓ *vyhľadal nezvestnú osobu*
- ✓ *vykonal akúkoľvek činnosť, kt. prispela k odhaleniu páchatel'a*
- ✓ *preukázal svojou činnosťou, že sa TČ nestal*
- ✓ *preukázal svojou činnosťou, že sa na MČ pachová stopa páchatel'a nenachádzala*

2. Metóda detekcie mŕtvol

➤ pes veľmi efektívny prostriedok

✓ *vyšetrovanie trestnej činnosti*

- *celé mŕtvoly*
- *časti tela*

✓ *uplatnenie pri katastrofách (povodne, závaly, zosuny)*

➤ psy špeciálne cvičené

➤ **detekcia založená na vyhľadávaní špecifického (zá)pachu rozkladajúceho sa tela človeka:**

- ✓ *označujú iba pach rozklad. sa tela človeka – nie zvierat*
- ✓ *označujú pach ľudského tela krátko po smrti*
- ✓ *označujú pôdu kontaminovanú tekutinami vzniknutý z rozkladu tela*
- ✓ *predmety, ktoré boli v kontakte s mŕtvym telom*
- ✓ *označujú aj telá zakopané pod zemou*
- ✓ *označujú ostatky staré viac ako 20 rokov*

➤ **metóda vyžaduje odbornú teoretickú prípravu psovoda**

- ✓ *teória tvorby pachov*
- ✓ *skladba pachov*
- ✓ *šírenie pachov*
- ✓ *fyzikálne činitele ovplyvňujúce pachy*
- ✓ *biotické vplyvy na vplyv šírenia, kvalitu, kvantitu, šírenie a zaniknutie pachu*

➤ **dokonalé poznanie temperamentu a správania sa psa**

- ✓ *správanie psa pri vyhľadávaní mŕtvolného pachu*
- ✓ *správanie psa pri rozlišovaní mŕtvolného pachu*
- ✓ *správanie psa pri narazení na pachovú prekážku*

➤ **praktické zručnosti psovoda**

- ✓ *výcvik psa a použitie v praxi*
- ✓ *prepojenie teórie a praxe*

Požiadavky

➤ Základný špecializovaný kurz na vyhľadávanie mŕtvol

- ✓ vstupná previerka
- ✓ priebežné preskúšanie
- ✓ záverečná previerka

- cviky poslušnosti
- obratnosť
- špeciálne pachové práce

Pes špecialista „M“

3. Metóda detekcie pachových konzerv

- kriminalistická metóda
- ✓ *trestno-procesná činnosť* = dôkaz
- skúma pachové stopy osoby v pachových konzervách pomocou špeciálneho psa
- **využitie:** individualizácia osôb
- **princíp:** porovnanie pachovej stopy odobratej z miesta činu s pachovou stopou odobratou z podozrivej osoby

4. Metóda detekcie osôb pri záchranskej činnosti

- spolupôsobenie policajného zboru pri ochrane zdravia a života
- spolupráca s integrovaným záchranným systémom v príslušnom obvode

Operačné stredisko PZ

výkon záchranskej činnosti jednotlivými službami PZ

záchranné práce

záchranná činnosť s použitím služobných psov

Modul psovodov záchránárov so služobnými psami

➤ súčasť Záchránárskeho modulu Ministerstva vnútra SR

- ✓ špecialisti civilnej ochrany MV SR s ťažkou vyslobodzovacou technikou
- ✓ Hasičský a Záchránársky zbor
- ✓ kynológovia Horskej záchrannej služby
- ✓ kynológovia Prezídia PZ –vyhľadávanie mŕtvych, stratených, zavalených osôb

+ Lekárska záchranná služba

Integrovaný záchranný systém

➤ nasadzovanie Modulu psovodov

- ✓ *živelné pohromy a katastrofy*
- ✓ *priemyselné havárie*
- ✓ *dopravné nehody*
- ✓ *teroristické útoky*
 - *nasadenie do 12 hodín*
 - *pripravenosť k zásahu do 1 hodiny po presune (letecky, železnicou, autom)*
 - *dĺžka výkonu na 1 mieste max. 14 dní*

➤ PZ – Team psovodov záchránárov so služobnými psami

- ✓ *CANISPOL SLOVAKIA*
- ✓ *špecializovaný výkon záchránárskych prác pomocou služobných psov*
- ✓ *8 psovodov*
- ✓ *pes – certifikát vycvičenosti – kategória pes záchránár (ZP)*
- ✓ *spolupráca s Integrovaným záchranným systémom SR + zahraničná spolupráca*

➤ využitie psa záchranára

- ✓ plošné – terénne vyhľadávanie
- ✓ vyhľadávanie v sutinách
- ✓ záchranárske stopovanie
- ✓ práca vo výškach a nad voľnými plochami

Požiadavky na psa

- zdravý jedinec
- povahové predpoklady pre prácu psa záchranára
- pracovné predpoklady (zručnosť) na prácu psa záchranára
- vek 18 mesiacov
- splnené podmienky základného minima
- absolvovanie základného kurzu na záchranárske práce

➤ Základný kurz na záchranárske práce

- ✓ *vstupná previerka*
- ✓ *priebežné preskúšanie*
- ✓ *záverečná previerka*

Pes špecialista „ZP“

Hodnotenie previerky

- podľa platného skúšobného poriadku pre služobnú kynológiu PZ SR
- počas previerky sa hodnotí aj:
 - ✓ *plnenie povelovej techniky*
 - ✓ *rýchlosť*
 - ✓ *systematickosť*
 - ✓ *spôsob postupu psovoda v teréne*
 - ✓ *vzájomná súhra psovoda so psom*
 - ✓ *ochota a chuť pracovať služobného psa*
 - ✓ *neprekročenie časového limitu*
 - ✓ *vyhľadanie a označenie všetkých predmetov*
 - ✓ *vyhľadanie a označenie všetkých osôb*
 - ✓ *nepresné, al. nesprávne označenia vyhľadávaných osôb, al. predmetov (krátke vyštekávanie nájdenej osoby, odbiehanie od nájdenej osoby, falošné označenie a pod.)*

Mantrailing

- metóda stopovania založená na sledovaní individuálnej pachovej stopy konkrétnej osoby za pomoci špeciálne vycvičeného psa
- stopa stará niekoľko hodín, individuálne aj dní
- metóda všestranne využiteľná (PZ, IZS, SAR)
 - ✓ *pátranie po stratených osobách*
 - ✓ *pátranie po nezvestných osobách*
 - ✓ *pátranie po hľadaných osobách*
- airscenting
- trailing

- v zahraničí osvedčená a používaná metóda
- v SR – snahy o zaradenie do zložiek PZ ako uznanej kriminalisticko-operatívnej metódy
- ✓ *metóda musí mať vedecký základ*
- ✓ *metóda musí mať právny základ*
- ✓ *metóda musí byť overená v praxi*
- ✓ *metóda musí byť uznaná súdnou praxou*